

Bezpieczeństwo dzieci w Internecie

Jesteśmy odpowiedzialnymi rodzicami. Troszczymy się o nasze dzieci najlepiej jak umiemy. Czasem jednak coś nam umyka. W ferworze codzienności, obowiązków... Nie zawsze mamy czas, siłę, ochotę lub po prostu nie wiemy jak. Jesteśmy pewni, że wiemy kiedy i ile nasze dzieci korzystają z Internetu i przede wszystkim, że mamy kontrolę nad tym, co oglądają w sieci i z kim się kontaktują. Raport z najnowszego badania Państwowego Instytutu Badawczego NASK – „Rodzice Nastolatków 3.0” pokazuje, że niestety tak nie jest (dorośli widzą tylko wycinek aktywności swoich dzieci w sieci).

Rodzice nie doszacowują czasu, jaki ich dzieci spędzają w sieci. Nie mają też pełnej świadomości kiedy to się dzieje. Dorosłym wydaje się, że wiedzą, co dzieci robią w Internecie, ale tego nie kontrolują. Z wyników badań wynika, że dzieci toną w wirtualnym świecie kosztem zwykłych kontaktów z rówieśnikami, rodzicami, kosztem nauki i snu. Paradoks polega na tym, że dziecko zajęte mediami społecznościowymi, czy grami, teoretycznie jest dzieckiem grzecznym, a dla rodziców mało kłopotliwym.

Obecnie rodzice prezentują postawy bardziej optymistyczne i mają tendencję do beztronski, jeśli chodzi o kontrolę nad tym, co ich dzieci robią w Internecie. Dzieje się tak mimo tego, że dostrzegają np. symptomy tzw. problematycznego użytkownika Internetu, czyli to, że dzieci za długo przesiadują ze smartfonem, że robią się rozdrażnione, kiedy nie mają do niego dostępu, że z tego powodu zaniedbują obowiązki szkolne lub domowe (a do takiej formy uzależnienia może dojść już nawet w wieku przedszkolnym).

Rodziców często gubi poczucie, że dziecko jest w pokoju obok, za ścianą więc jest bezpieczne i nic złego mu się nie stanie. Takie myślenie jest wielkim błędem. Rodzicu wyobraź sobie, że zostawiasz dziecko samo na stadionie piłkarskim, na dworcu, lotnisku, koncercie w tłumie nieznanym osobom. Nie do pomyślenia, prawda? Tymczasem każda minuta w Internecie jest właśnie takim wejściem w tłum obcych ludzi w różnym wieku i różnych zamiarach. Zagrożenia, przed którymi rodzic stara się uchronić swoje dziecko nie znikają po zamknięciu drzwi do domu, „wchodzą” do niego przez smartfon, tablet, komputer.

Z raportu Norton Online Family 2018 wynika, że:

- 60% dzieci korzysta z nieodpowiednich aplikacji mobilnych.
- 61% dzieci spędza zbyt dużo czasu przed ekranami urządzeń mobilnych.
- 80% dzieci odwiedza nieodpowiednie strony www.
- 33% dzieci robi zakupy w sieci, z czego 24% czasami bez zgody rodziców.
- Jedynie 4% rodziców w Polsce przyznaje, że nie ma pojęcia, co ich dzieci robią w Internecie.
- 18% twierdzi, że ich rodzice nie wiedzą, co one robią w sieci.
- Co najmniej jedno dziecko na 10 odwiedza serwisy z treściami przeznaczonymi dla dorosłych, gdy są poza kontrolą rodziców.
- 40% dzieci przyznaje, że czasami przerywa to, co właśnie robi w sieci, gdy pojawiają się rodzice.
- 59% dzieci narażonych jest na cyberprzemoc.
- 47% rodziców obawia się, że ich dzieci ujawniają zbyt wiele osobistych danych nieznanym osobom.
- 42% rodziców boi się, że dzieci kontaktują się z nieodpowiednimi osobami i są narażone na kontakt z obscenicznymi materiałami.
- 67% rodziców deklaruje, że rozmawia z dziećmi na temat zagrożeń z sieci.

Na stronie „Dziecko w sieci” opublikowane zostały zasady bezpiecznego poruszania się w sieci. Drogi Rodzicu przeczytaj je i spraw aby Twoje dziecko ich przestrzegało. Niech Twoje dziecko zapamięta tych kilka zasad i zawsze się do nich stosuje:

1. Nigdy nie podawaj w Internecie swojego prawdziwego imienia i nazwiska. Posługuj się nickiem, czyli pseudonimem, internetową ksywką.
2. Nigdy nie podawaj osobom poznanym w Internecie swojego adresu domowego, numeru telefonu i innych tego typu informacji. Nie możesz mieć pewności, z kim naprawdę rozmawiasz!
3. Nigdy nie wysyłaj nieznanym swoich zdjęć. Nie wiesz, do kogo naprawdę trafią.

4. Jeżeli wiadomość, którą otrzymałeś jest wulgarna lub niepokojąca, nie odpowiadaj na nią. Pokaż ją swoim rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej.
5. Pamiętaj, że nigdy nie możesz mieć pewności, z kim rozmawiasz w Internecie. Ktoś, kto podaje się za twojego rówieśnika w rzeczywistości może być dużo starszy i mieć wobec ciebie złe zamiary.
6. Kiedy coś lub ktoś w Internecie cię przestraszy, koniecznie powiedz o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej.
7. Internet to skarbnica wiedzy, ale pamiętaj, że nie wszystkie informacje, które w nim znajdziesz muszą być prawdziwe! Staraj się zawsze sprawdzić wiarygodność informacji.
8. Szanuj innych użytkowników Internetu. Traktuj ich tak, jak chcesz, żeby oni traktowali Ciebie.
9. Szanuj prawo własności w sieci. Jeżeli posługujesz się materiałami znalezionymi w Internecie, zawsze podawaj źródło ich pochodzenia.
10. Spotkania z osobami poznanymi w Internecie mogą być niebezpieczne! Jeżeli planujesz spotkanie z internetowym znajomym pamiętaj, aby zawsze skonsultować to z rodzicami. Na spotkania umawiaj się tylko w miejscach publicznych i idź na nie w towarzystwie rodziców lub innej zaufanej dorosłej osoby.
11. Uważaj na e-maile otrzymane od nieznanymi Ci osób. Nigdy nie otwieraj podejrzanych załączników i nie korzystaj z linków przesłanych przez obcą osobę! Mogą na przykład zawierać wirusy. Najlepiej od razu kasuj maile od nieznanymi.
12. Pamiętaj, że hasła są tajne i nie powinno się ich podawać nikomu. Dbaj o swoje hasło, jak o największą tajemnicę. Jeżeli musisz w Internecie wybrać jakieś hasło, pamiętaj, żeby nie było ono łatwe do odgadnięcia i strzeż go jak oka w głowie. Najlepiej, aby było kombinacją liter i cyfr.
13. Nie spędzaj całego wolnego czasu przy komputerze. Ustal sobie jakiś limit czasu, który poświęcasz komputerowi i staraj się go nie przekraczać.
14. Jeżeli prowadzisz w Internecie stronę lub bloga, pamiętaj, że mają do niej dostęp również osoby o złych zamiarach. Nigdy nie podawaj na swojej stronie adresu domowego, numeru telefonu, informacji o rodzicach, itp. Bez zgody rodziców nie publikuj też na niej zdjęć swoich, rodziny ani nikogo innego, kto nie wyrazi na to zgody.
15. Chroń swoje konta na serwisach społecznościowych.
16. Rozmawiaj z rodzicami o Internecie. Informuj ich o wszystkich stronach, które Cię niepokoją. Pokazuj im również strony, które Cię interesują i które często odwiedzasz.
17. Jeżeli Twoi rodzice nie potrafią korzystać z Internetu, zostań ich nauczycielem. Pokaż im, jak proste jest serfowanie po Sieci. Zaprosz ich na Twoje ulubione strony, pokaż im jak szukać w Internecie informacji.
18. Jeżeli chcesz coś kupić w Internecie, zawsze skonsultuj to z rodzicami. Nigdy nie podawaj numeru karty kredytowej i nie wypełniaj internetowych formularzy bez wiedzy i zgody rodziców.

19. W Sieci krąży coraz więcej wirusów, które mogą uszkodzić komputer, tablet. Dlatego koniecznie zainstaluj oprogramowanie antywirusowe. Porozmawiaj o tym z rodzicami i wspólnie wybierzcie, a następnie zainstalujcie odpowiedni program.
20. Ostrożnie pobieraj pliki z sieci, zawsze czytaj regulaminy
21. Sprawdzaj, czy strona, do której się logujesz, ma zabezpieczenie SSL.

"Internet jest przydatnym środkiem w zdobywaniu wiedzy, ale może stanowić zagrożenie. Brak kontroli nad tym, co interesuje nasze dzieci w sieci, to przyzwolenie na przyswajanie przez nie treści niewłaściwych dla wieku i rozwoju emocjonalnego" (Klaudia Carlos - znana prezenterka telewizyjna).

Szkodliwe treści to materiały, które mogą mieć negatywny wpływ na rozwój i psychikę dzieci i młodzieży. Dzieci mogą na nie trafić celowo lub przypadkowo, np. poprzez mylne wyniki wyszukiwania, spam lub reklamę.

Do szkodliwych treści zazwyczaj zalicza się:

- Materiały pornograficzne,
- Treści prezentujące przemoc i okrucieństwo, np. w filmach bądź brutalnych grach komputerowych;
- Wiadomości promujące zachowania autodestrukcyjne – samookaleczenia lub samobójstwa, bądź zachowania szkodliwe dla zdrowia, np. wyniszczające diety, zażywanie narkotyków lub dopalaczy;
- Treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości lub nienawiści wobec różnych grup społecznych, narodowościowych, religijnych lub osób.

Kontakt z takimi materiałami często powoduje wystąpienie wysokiego poziomu negatywnych emocji oraz zaburza prawidłowy rozwój i obniża poczucie bezpieczeństwa dziecka. Pornografia oglądana przez dzieci i młodzież może kształtować w nich fałszywe poglądy na sferę seksualności i stanowić wypaczoną edukację seksualną. Wyniki wielu badań potwierdzają także, że kontakt z przekazami

pełnymi przemocy, np. poprzez gry komputerowe, może mieć negatywny wpływ na psychikę dzieci i prowadzić do większej tolerancji na przemoc lub wręcz agresji.

Drogi Rodzicu "wirtualny świat jest dokładnie tak samo niebezpieczny i bezpieczny, jak świat rzeczywisty. Dlatego nie zakazuj dziecku korzystania z niego, ale pokaż blaski i cienie Internetu po to, by w późniejszym wieku dziecko samo mogło dbać o swoje bezpieczeństwo" (dr Aneta Stremska, doktor socjologii Uniwersytetu Śląskiego).

mgr Marta Walisiak-Szkudlarek
mgr Agata Brodowska-Jaroszewicz
Marika Masłowska

Bibliografia:

www.twojedzieckowsieci.pl

www.dziecisawazne.pl

www.sieciaki.pl

www.dzieckowsieci.pl